

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy óra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 fillér (5 kr.)

Megjelenik minden nap
korán reggel.

Ünnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1905.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT ERDÉLYRÉSZI HIVATALOS LAPJA.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG

és

KIADÓHIVATAL

Deák Ferenc-utca 12. szám.

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyzög centiméterenként 8 fillér.

Árások és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilttér megállapodás szerint.

Szerda, szeptember 13.

A király elfogadta a kormány lemondását.

A kormány bukása.

Fejérváry a királynál. — A darabant-generális politikai kalandja. — A meghiusult erőszakoskodás.

A kaland rosszul ütött ki. A hamis kártyákba belelőtt a partner és az egész csomót a kozák társaság szemébe vágta. A míg csak arról volt szó, hogy a nemzetet fosztogassák, szemet hunyt itt-ott az einézó kritikus. De a mikor a saját zsebében is ott érezte az idegen kezét, egyszerre fordult a békétűrésre.

Ma délelőtt 10 órakor ment báró Fejérváry a királyhoz, a kinek dolgozó-szobájában esetleg befefejeződik az a vállalkozás, a mely ott kezdődött és a melyből annak részletes tervét ismerő egyik osztrák politikus azt mondta, hogy az utolsó évtizedek legvakmerőbb politikai kalandja. De — mint Bécsből jelentik — bekövetkezhettek az is hogy az ügyvezető kormány le fogja csillapítani a korona aggodalmait.

Az udvari körök úgy tudják, hogy a minisztertanács tegnap koránt sem határozta el a lemondását, hanem annak a reményének adott kifejezést, hogy a korona döntése a Fejérváry-kormány programja javára esik. Ebben az esetben a miniszterelnök nyomában vissza is tér Budapestre, hogy az első ülésre megtegye az előkészületeket. Ha azonban a dolog eléri a várt és megérdemelt kudarcát, akkor bekövetkezik a lemondás bejelentése.

Bécsi hírek szerint erre Fejérváry mindenképpen rá is szolgált, még ha az eddigi szereplését teljesen el is nézné neki valaki. Kiderült, hogy a választási reformot erőszakos rendszabályokkal akarta életbe léptetni.

A király ettől visszaretent s beavatottak szerint nem is a választási reform tartalmán, hanem életbeléptetésének tervezett módján akadt meg egyelőre a király jóváhagyása. A Berliner Tagblatt mai számában jelenti, hogy Fejérváry októbert tervezett a magyar parlament alapjainak megváltoztatására, de a király visszautasította a gondolatot.

A mai audiencián kiderült: megmaradt-e Fejérváry az álláspontján, vagy készségesen változtatott rajta a király óhajtatására? Mert elképzelhetlen, hogy a bukás elmaradása a király engedékenységének volna a következménye. Az azonban mindenképpen bizonyos, hogy akár hoz a kihallgatás már ma döntést, akár nem: a válság a kibontakozás helyett újabb bonyodalmak felé indul.

Híreink itt következnek:

A kormány hangulata.

Az ügyvezető kabinet tagjai tudják, hogy válságra fordult a dolguk, de tegnap nagyon bizakodtak még abban, hogy maradnak. Az egyik miniszter így nyilatkozott a minisztertanács lefolyásáról.

— A kormány álláspontja nem változott. Misióink teljesítéséhez munka-programot dolgoztunk ki, melyhez természetesen meg kellett szereznünk a korona hozzájárulását, mert csak olyan ígéreteket tehetünk, melyeket be is fogunk váltani. A program középpontjában, mely az egész állami életre kiterjedő reformmunka, az általános választói jog állott. Ezzel akarunk küzdelemben menni, mert ettől reméljük a pártviszonyok alapos megváltozását. Szó sem volt arról, hogy már az első ülésen beterjesszük a javaslatot, mert ez nagy előmunkákat igényel, de minden körülmények közt be akarjuk jelteni. Ha ehhez nem kapunk felhatalmazást, úgy a kabinet minden további politikai missziót elhárít magától s levonja a követke-

ciákat. De az általános választói jog sorsa még nincs eldöntve. A király döntése még nem következett be és még programunk nincsen elutasítva....

Báró Fejérváry Géza pedig annyi biztató szinben látja a helyzetet, hogy egy politikusnak, aki tegnap a minisztertanács után meglátogatta, vidám arccal kiáltotta oda:

— Mi maradunk!

A mai audiencia után elváltak: alapos volt e az oka erre az optimizmusra.

A kihallgatás.

Bécs, szept. 12.

Fejérváry délelőtt 10 órára kapott meghívást a királyhoz. Fejérváry csukott kocsiában, tábornoki egyenruhában ment audienciára és pontban 10 órakor a király előtt állt.

A király és Fejérváry háromnegyed 11 óráig tárgyaltak. Ekkor megszakították a tárgyalást, mert a király Gautsch osztrák miniszterelnököt fogadta. Gautsch fél 12 óráig maradt a királynál. Utána újból Fejérváry következett.

Fejérváry kihallgatásának a második része még nem ért véget. E percben 12 óra 30 percek Fejérváry még a királynál van.

Híre jár, hogy a király a két miniszterelnök kihallgatása közben Goluchovski külügyminisztert is fogadta. Fejérváry magával hozta lemondási kérvényét, melyről a mulikor Lányi aláírása hiányzott. A király a lemondást hirtelen elfogadta, de az ügyek vezetésével továbbra is megbízta.

A nap folyamán előreláthatólag újabb koronatanács lesz; mert nem valószínű, hogy a döntés még a mai nap folyamán bekövetkezik.

A kolozsvári katonai ügyosztály botránya.

Kijátszott törvényhatósági határozat.

Salamon Antal stiklijje.

Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, szept. 12.

Vasárnapi számunkban nyílt kérdést intéztünk Szvacsina Géza polgármesterhez a városi katonai ügyosztály garázdálkodásait illetően. Szóvá tettük ugyanis a behívó idézések erőszakos kézbesítését. Hétfői lapunkban pedig azt hoztuk nyilvánosságra, hogy a katonai ügyosztály a belépési nyilatkozatokat is kiállítja és komolyan kértük a polgármestert ez ügyben való intézkedésre.

Hétfőn azután alkalmunk volt ez ügyben Szvacsina Géza polgármesterrel értekezni, aki kijelentette:

hogy ő maga sem helyesli a törvényhatóság határozatának megkerülését, sőt elítéli azt;

intézkedett, hogy ez a jövőben ne történjék meg.

E kijelentések alapján írtuk meg lapunk tegnapi számában azt, hogy illetékes helyről nyert információink alapján a visszaélések beszünttetettek.

A polgármester ezen kijelentésével úgy véltük, hogy a cél amit kitűztünk elérített és midőn megelégedéssel vetjük ezt tudomásul, egyszersmind magánbeszélgetés közben kijelentettük, hogy mivel célunk az elért eredmény volt és nem mindenképpen való szennazóhajhászás, az ügy további menetében csupán az ellenőrzésre szorítkozunk s csupán konkrét esetekben foglalkozunk újból ezzel a dologgal.

Mi így akartuk, mert mi csupán a törvényhatóság határozatát védelmeztük.

A katonai ügyosztály azonban más-ként akarja és tápot ad arra, hogy most már ez ügy le ne kerüljön a legközelebbi közgyűlésig a napirendenről.

Egyik helyi lapban ugyanis egy cikk jelent meg, amelyhez a szerkesztőség ezt a bevezetést írta:

„Illetékes helyről a következő cikket vettük:”

A cikk foglalkozik az „Ujság” közleményeivel, s az objektív bírálat helyett szemtelenkedik az „Ujság”-gal. Azután kioktatást rendez a közjogról, törvényeket citál és végül dioshymnuszt zeng Salamon Antalnak.

A cikk tartalmából — ha a szerkesztőség nem is vezette volna be a jelzett sorokkal — kitetszik, hogy az a katonai ügyosztályból került ki, ámber a szerény szerző — dacára a bevezetésnek — úgy készítette el a cikket, mintha az a lap véleménye lenne. S még inkább kitetszik a stylusából, hogy azt maga Salamon Antal írta, mert olyan nagyképű fontoskodással és bőbeszédű fecsegéssel nem mindenki tud még írni a városi hatóságban. A cikkből kiválgatjuk különben az, — hogy a polgármester intézkedése ellenére — tovább is követik az eddigi rendszert. E miatt azután felkerestük tegnap d. e. újból Szvacsina Géza polgármestert, aki kijelentette:

a cikk megjelenéséről előzetes tudomása nem volt; annak megjelentetését helyteleníti; mert az előző napi megállapodásunkat desavválja.

De megjegyezték még a polgármester azt, hogy bővebb felvilágosításokat csak is Salamon Antal meghallgatása után ad.

Délben azután a polgármester ur megadta az információkat.

Salamon Antal letagadta, hogy a cikkhez valami köze lenne. De kiderítették, hogy a cikket dr. Kulcsár János a katonai ügyosztály hivatalnokai írta.

A polgármester ur, miután sajnálatlalt vette mindezt tudomásul, kijelentette még, hogy ő Salamon Antallal közölte mindjárt az előző napon megállapodásukat és így neki arról tudomása volt, hogy az ügy hírlapi pertraktálása elintéztetett.

Idéig jutottunk el a kérdéses ügyben, amikor új fordulat állott be.

Dr. Kulcsár János megjelent szerkesztőségünkben és leadta a következőket:

a cikket ő írta;
a behívókat ő kézbesíteti;
de a cikk megjelentetéséről Salamon Antalnak tudomása volt.

Ezt az utóbbi körülményt ugyan különös kérdészködségre vallotta be.

E tények megállapítása után konstataálni kívánjuk, hogy a katonai ügyosztály cikke a behívók kézbesítését törvényesnek mondja és meglehetősen perfidióval azt is megállapítja, hogy ha a törvényhatóság rendelkezik, akkor nem állítja ki a belépési bizonyítványokat.

Tehát csak feltételesen beszél a cikk, amely ugylátszik még egy közgyűlési határozatot akar provokálni. De erre nincs szükség. Nincs szükség Salamon Antal közjogi tudáskodása dacára sem, mert a törvényhatóság határozata szösz szerint a következő:

eltitlja a város köztisztviselőit attól, hogy a meg nem szavazott adók behajtása és a meg nem ajánlott újoncok állítása körül a kormány-nak segítségére legyenek; és eltitlja a tanácsot általában attól, hogy a kormány működését bármilyen tekintetben támogassa.

Ismételten megmondottuk és ismételten hangsúlyoztuk, hogy ezzel szemben:

a katonai ügyosztály eljárása

ellenszegülés; a katonai ügyosztály eljárása kijátszása a törvényhatóságnak; s amellet a legnagyobb mértékű hazafiatlanság.

Mert a határozatban benne van kifejezetten a rendelkezés az újoncok belépési bizonyítványára vonatkozólag s a második általános passzusban a póttartalékosokra is vonatkozik az intézkedés.

S mikor ezt mi kötelességszerűleg nyilvánosságra hoztuk, akkor a katonai ügyosztály egy perfid cikket ereszt meg az „Ujság” ellen melynek szerkesztőségét Salamon Antal ur letagadja holott azért minden körülmények között ő mint vezető tanácsos a felelős annál is inkább mert tudott róla.

Mindezek megállapítása után — miután a törvényhatóság határozatával ez az ur továbbra is szembeszáll — ime itt a nyilvánosság előtt követeljük — és e követelésünknek hisszük, hogy visszhangja lesz a legközelebbi közgyűlésen is — hogy Salamon Antal városi tanácsos a katonai ügyosztály vezetője ellen a törvényhatóság határozatával szemben való állandó és makacs renitencia-jáért a fegyelmi vizsgálatot megelőző eljárás elrendeltesse.

Tekintettel továbbá arra, hogy dr. Kulcsár János a katonai ügyosztály tisztviselője kijelentette, hogy a behívók kiképzéséért ő a felelős, azokat ő intézi és a jövőre is intézni fogja, tekintettel továbbá arra, hogy saját bevallása szerint, a törvényhatóság ez irányú határozatát továbbra sem respektálja, sőt az ellen hírlapilag is agitál: ellene is

elrendelendőnek tartjuk a fegyelmi vizsgálatot megelőző eljárást.

Mindkettőre nézve pedig követeljük ezt azért is: mert Szvacsina Géza polgármester határozottan kijelentette, hogy a törvényhatósági határozatnak a behívókkal és a belépési bizonyítványokkal való kijátszását határozottan elítélte és megtiltotta de a katonai ügyosztály mindennek dacára nem respektálja az intézkedéseit.

Ez még akkor is fegyelmi eljárás megindítására alkalmas, ha nem erősítene a polgármester tilalmát még külön a törvényhatóság határozata is.

Ha azonban a polgármester ur úgy találná, hogy ez nem alkalmas az eljárás megindítására, akkor legyen meggyőződve, hogy akadni fog még Kolozsvár sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 112 tagja között olyan, aki erre vonatkozólag majd konkrét indítványt fog tenni. Addig azután majd valószínűleg szolgálhatunk még Salamon Antalra vonatkozólag egyéb adatokkal is.

Különb mindennek jellemzésére konstatajuk hogy e hó 11-én — tehát akkor amidőn a polgármester ur már kijelentette, hogy a behívók erőszakos kézbesítését nem engedi meg — ismét kényszerítettek egy póttartalékost behívója átvételére. Kijelentették neki, hogy ha át nem veszi a behívót katonaszökevénynek nyilvánítták és esetleg hat hónapr is becsukják. Persze, hogy a szegény póttartalékos átvette a behívót.

Egy nagystyli szélhámos letartóztatása.

Vásárhelyi József elfogatása. —

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, szept. 12.

Vásárhelyi Józsefet — Vásárhelyi István nyug. százados 17 éves fiát, — aki Kolozsvárról és a környéken számos szélhámoságot követett el, tegnap délután 3 óra felé négy csendőrkíséretében Aranyos-Gyéresről behozták a kolozsvári rendőrfőkapitánysághoz.

Ezzel egyelőre lezáródott ennek az éretlen, de már is nagystyli szélhámosnak a működése. Tamás István csendőrmester, hogy reátette a kezét, megszakadt a szédelgő karrierje, amely szépen indult, izgalmas és izgató jelenetekben bővelkedett és amelynek első része ott végződik majd Halász Sándornál, a kolozsvári fogház derék igazgatójánál.

Izgalmas és érdekes életet élt — mint eddig kiderítettett — pár hétig ez a jó megjelenésű és snájdig fellépésű suhanc, aki tegnap megtörve, de azért bőbeszédűségét teljes mértékben érvényesítve a csendőrszuronyok közé került.

Bajszatlan arcan a félelem sápadtsága amikor hallgat, de előnti a pirosság amikor beszél. S beszél, gesztikulál erősen. Kissé magnásosan raecsol és minden állítását becsületszával erősíti.

Szédelgéseiről, letartóztatásáról és kihallgatásáról a következő részleteket jelenthetjük:

A Központi Szállóban.

Augusztus hó 23-án egy elégans megjelenésű fiatal ember vett szobát a „Központi Szálló”-ban, aki Urmánczy Jenőnek mondotta magát. A vendéglőben elég bőkezűen élt és hamarosan ismerettségét kötött Nagy Gáborral, a szálló tulajdonosával, akinek elmondotta, hogy

beiratkozás céljából jött be Kolozsvárra és hogy Urmánczy földbirtokos fia.

Nagy Gábor — aki ismerte az öreg Urmánczyt — szívélyesen elbeszélgetett a jómodoru fiuval. Nem is volt meglepve, amikor néhány nap múlva a postája között egy levelet talált amelyben az öreg Urmánczy azt írja, hogy a fia odament beiratkozni, igazítsa őt utba állandó lakásvételre illetőleg, mert ő csak néhány nap múlva jöhet be. Arra is kérte, hogy esetleg kínálja meg a fiát — ha szükségbe jutna — 3-400 korona kölcsönrel és majd visszaadja. Nagy Gábor — aki-nek sejtelve sem volt arról, hogy tulajdonképpen a levél is különös módon jutott a postája közé — adott az ifjunak 200 koronát.

Másnap azután tudomására jutott véletlenül, hogy „Urmánczy” az éjszaka a Wesselényi mulatóban nagy lumpolást csapott, a könnyűvérű hölgyek társaságában. Rosszat sejtve intézkedett, hogy a fiutól vegyék el a pénzt, de az kijelentette, hogy neki adósságokat kellett fizetni és így nincs meg a pénz.

Közben egy vármegyei tisztviselő — aki ismeri a fiut — leleplezte, hogy tulajdonképpen Vásárhelyi Józsefnek hívják de nem volt nehéz Nagy Gáborra rávenni arra, hogy ne tegyen ellene feljelentést és ne tegye tönkre a jövőjét egy fiatalkori botlásért. Az illető megyei tisztviselő megígérte, hogy értesíti a fiu atyját, a fiu pedig azt mondotta, hogy elmegy rokonához Heppes Miklóshoz és annak közbenjárásával szerez pénzt Verzár Kálmán bankigazgatótól, aki régi

Weisz és Társa

szabó üzlet, férfi, fiu és gyermekruha raktár
Kolozsvár, Deák Ferencz-utca 9. sz. Rucska-ház.

Őszi

bevásárlási utainkból hazaérve, van szerencsénk a n. é. t. szülők és a n. é. közönség b. figyelmét felhívni
dusan berendezett férfi, fiu és gyermekruha raktárunkra és szabó üzletünkre
hol a legkényeseob igényeket is pontosan elégítjük ki. Saját készítésű kész ruhák és szörmeárúk, városi és utazó bundák, sport és dán bőrkabátok és minden e szakba vágó árúk nagy raktárán.

Egyszeri próbavásárlás mindenkit meggyőzötte: azon tényről, hogy a legjobb és legjutányosabb beszerzési forrás.
A n. é. közönség nagybecsü
pártfogását kéri tisztelettel

Weisz és Társa.

ismerőse a családjának és megfizeti a kicsalt összeget.

Nagy Gábor nem hitt ugyan a szédelgőnek, s leszámolt azzal, hogy valaha megkapja a pénzt, de miután alaposan s atyailag megleckéztette az ifjut elbocsátotta azzal, hogy nem tesz jelentést.

Itt említjük meg, hogy mint csempészte be az Urmánczy-féle hamis levelet Nagy Gábor postája közé. Kileste, amikor a postás oda megérkezett és annak eltávoztása után kiment a szállóból. Néhány pillanat múlva visszatért a portáshoz és kezében egy levelet tartva azt mondotta:

— Itt találtam a bejárónál, valószínűleg a postás ejtette el, de látom, hogy Nagy Gábor urnak van címezve. — A portás megköszönte a fáradságát és a többi levél között helyezte azt el, de Nagy Gábornak meg sem említette, hogy miként jutott az oda.

Vallomásában azt mondta Vásárhelyi, hogy ő megbízott valakit, hogy hogy ejtse el a levelet és ő aztán azt a földlő vette fel. Hogy ki volt az, akit felbérelt erre a célra, nem nevezte meg, de most már mindenesetre az után is érdeklődni kell.

A hamis váltó.

Közben azonban *Vásárhelyi* mégis megpróbált váltóra is pénzt szerezni, A „Kolozsvári takarékpénztár és hitelbank“-nál megjelent és bemutatott egy 600 koronás váltót, melyen *Urmánczy* Nándor volt országos képviselő, *Geréb* János és *Vásárhelyi* József aláírása volt. A banknak gyanus volt az ügy és miután tudták, hogy *Frits* ügyész rokonságban van *Urmánczy*ékkal, későbbre rendelték fel az ifjút és kérdést intéztek *Frits* ügyészhez. *Frits*et érdekelte a dolog és így beült a bankba és várta a váltót. *Vásárhelyi* meg is jelent, bemutatta a váltót és ott konstatálták, hogy a váltó hamis. Faggatni kezdte az ifjút, akl ki jelentette, hogy ő bizony *Urmánczy* Jenő, de mivel *Frits* gyerek korában láthatta csak, azért nem ismeri. Közben oly bizalmas és intim dolgokat beszélt, hogy *Frits* a következő konkluzióra jutott:

A váltó hamis, az kétségtelennek látszik. De lehet, hogy ez tényleg *Urmánczy*nak a könnyelmű fia és akkor értesíti az apát.

De ha nem is az, akkor egy más erdélyi családnak a könnyelmű sarja, a kinek talán ez az első kísérlete. Ha letartóztatják, botrány lehet belőle és még akkor — ha az aláírókkal rokonságban van — azok el is ismerhetik a váltót és kellemetlenség lesz belőle.

Ennélfogva azt mondták, hogy a váltó összeget csak is az illető elfogadónak fizetik ki. *Vásárhelyi* József ezt tudomásul vette és elbúcsuzott.

Ezután történt, hogy el kellett hagynia a „Központi szálló“-t. A vasuton nem mert elutazni, mert félt, hogy Nagy Gábor künnlevő emberei felismerik.

Ennélfogva kocsirol kellett gondoskodnia.

Kirándulás Tordára.

Egy helybeli bérkocsissal — gróf *Bethlennek* adva ki magát — ki ment Tordára. Megszállottak az Európa szállóban. Négy napig volt ott vele *Balázs* József a bérkocsis. A negyedik napon azt mondtotta a kocsisnak d. u. 2 órakor, hogy fogjon be, mert bejűnnek Kolozsvárra. A kocsis befogott, várta, várta az ifjút, de bizony az nem jött vissza. A vendéglősnél 38 koronás számlát hagyott vissza és az sem látta többé. Mit csinált Tordán, kinek járt, még a vizsgálat lesz hivatal kideríteni.

Annyi bizonyos, hogy a kocsi becsapta s hogy e hó 4 én már itt volt Kolozsvárról és a „New-York“ szállóban vett lakást.

A „New-York“-ban.

A New-York szállóban azzal közönytött be, hogy sőgora báró *Kemény* József nevére fog érkezni majd egy levél, azt adják át neki! Tényleg másnap meg is érkezett egy ilyen című levél és átvette azt. Ekkor már fel volt kötve a karja egy fehér selymekendővel és azt mondtotta, hogy párbajban sebesült meg.

New-Yorki tartózkodása alatt aztán elkezdett dolgozni. Külömbőlöz szobkánál tett megrendeléseket báró *Kemény* Elemér óv alatt és még ma is érkezett egy ily című levél a New-Yorkba egyik helyi szabótól.

Terkály fodrásznál, két szőke és két barna parókát rendelt meg, a hozzávaló bajusszal. Egy parókát azonnal el is vitt magával.

Szombaton történt ezután a szőkés. Délelőtt járt már a kocsiával és délután 3 órára ismét megrendelte azt azzal, hogy a főispánhoz kell mennie látogatónak. Ettől fogva azután eltűnt.

Mikor felfedezték a szőkést, a hátrahagyott csomagjában megtalálták 3 gimnáziumi bizonyítványát, egy párbaj jegyzőkönyvet — amely szintén hamis — és egy általa írt levelet, amelyben egy helyi uri családot értesít, hogy kellemesen utazott, a vasuton találkozott gróf *Béldi* Ákosnéval — aki tudvalevőleg nem is él — de — írja kedélyesen — nagyon jól elmúltunk, de nem történt semmi huncutság.

A New-York kocsijának utja.

Egy munkatársunk beszélt *Rád* Jánossal a New-York szálló kocsiával. Nagyon kétségbeesve panaszkodott, hogy őt ugyancsak becsapták. Azt mondtotta *Vásárhelyi*, hogy Tausziktól több napra kibérelte a kocsi és legelőbb is Szamosfalvára mentek, br. *Jósika* Gáborhoz akihhez behajtottak, de nem találták otthon.

Innen Ajtonba mentek: A kocsi — állítása szerint — nem akart odamenni, de *Vásárhelyi* megnyugtatta, hogy telefonon beszélt Tauszikkal, aki engedélyt adott erre. Így azután még Szombaton este beérkeztek *Zeyk* Károlyhoz Ajtonba, ahol *Vásárhelyi* szintén báró *Keménynek* mondtotta magát.

Szombat estétől vasárnap d. u. 4 óráig voltak *Zeyk* Károlyéknál, a kik vendégszeretettel ellátták az ifjút bőségesen. A szélhámós azonban hagyott maga után egy kis nyomot. *Zeyk* Károly asztaláról ellopott 300 korona készpénzt és egy finom művű kését. A lopást természetesen csak az eltávozás után vették észre.

Ajtonból — a kocsi szerint — Aranyosgyéresre mentek, a hol *Veress* földbírtokosnál mint *Tisza* István fia néven kért szállást. *Veressnek* gyanus volt ugyan az ifju, de azért szívesen fogadta. Különösen gyanus lett akkor, a midőn másnap *Wesselyni* Miklósékhöz látogatót el, a hol — úgy mint *Veresséknél* — *Tisza* István fiának mondtotta magát. *Wesselyni* fogadta ugyan az ifjút, de rögtön gyanakodott reá és *Veressé*kel együtt nagyon érdeklődtek kitére iránt.

Közben *Vásárhelyi* ellátogatott a csendőrséghez is. Arra kérte a csendőrséget, hogy mivel politikai dologban járkal, adjon melléje őrizetet, nehogy baja essék.

Ezek az apróbb dolgok leginkább gyanusak voltak *Szilágyi* János dr. ügyési orvos előtt — a kirel azt mondják, hogy valóságos rendőrtalentum — s nagyon izgatta a kérdés: ki lehet az az ifju.

Íjabb gróf *Bethlen* Bálint, *Szilágyi*val, *Bartha* Lajossal kétségtelenül megállapították, hogy szédelgővel van dolgu, mert az nem ifj. *Tisza* István.

Ennélfogva megállapodtak *Wesselyni*vel, hogy elcsalják a község házához a vendéget és ott kihallgatják. Így is történt. *Vásárhelyi* gyanu nélkül elment a társasággal azzal, hogy a vendéglőbe mennek mulatni. A község házána! ezalatt már ott várta a társaságot *Tamás* csendőrmester és *Vásárhelyi*et egyenesen annak karjaiba vezették.

Ott vallatóna fogták kitélét illetőleg, de ő egy darabig megmaradt a mellett, hogy *Tisza* István fia. Mikor azután sarokba szorították, akkor azt mondtotta, hogy *Pekery* Pál gőgánváraljai földbírtokos fia. Politikai küldetésben jött inkognitó, mert ebben az ellenzéki kerületben a szabadelvűpártot akarják újra szervezni és ő jött kitanulmányozni a hangulatot.

Am ezt a mesét sem hitték el és végre is megállapították — miután már az „Ujság“-ból is értesültek az esetről, hogy bizony a kezükben lévő ifju nem más, mint *Vásárhelyi* József.

Megmozdították és találtak nála 260 korona — készpénzt; egy parókát; s több apróságot.

Ettől fogva már fogoly volt és a gyéresi csendőrség már ma reggel szétküldte az értesítéseket, hogy *Vásárhelyi*et délután behozzák Kolozsvárra.

Ezek a fogatásának előzményei a kocsi és a csendőrség vallomásából megállapítva.

Hogy a kocsi milyen szerepet játszott az ügyben, azt még nem tudjuk. De a viselkedése különös s itt konstatálni óhajjuk, hogy jártak *Zeyk* Albertnél is Gerenden, erről azonban a kocsi nem tett említést.

Beszélgetés Vásárhelyivel.

Az igénytelen kinézésű ifjával is volt alkalma beszélni munkatársunknak. Porlepett kék posztó ruha volt rajta amikor beérkeztek a rendőrségre, ahol elsőben is megállapították a személy azonosasgot.

Vásárhelyi nagyon meg volt ijedve, de azért nagyon szívesen feleget kalandáról.

„Szavamra mondom“ ezt hangoztatja szüntelen. Hogy mi volt a célja, arra nem adott feleletet, de egyébként szívesen beszélt el amugy is ismert részleteket. A kezének semmi baja és a rendőrségen adta át a fehér selymekendőt a csendőrmesternek amelylyel be volt kötve a keze.

Vásárhelyi kihallgatása.

A rendőrségen nagy ribilliót okozott a szélhámós beérkezése, faggatták jobbra is, balra is, illetékesek és illetéktelen egyének és ő szívesen beszélt.

Végre *Tamás* csendőrmester elvonnult vele egy külön szobába és belefogott kihallgatásába, sorra beidézvén a kéznél lévő panaszosokat. *Vásárhelyi* nem tagad semmit, csak egyes részletekre tesz megjegyzést. A zsebében külföldben egy váltót talált, melynek elfogadója: báró *Kemény Kálmán*, kibocsátója: *Szentkirályi* Gyula és forgatója: *Vásárhelyi* József.

Azonkívül két megcimezett levél is volt nála. Az egyik szözlött Kolozsvárra, a másik Sárobagádra.

Ami nincs kiderítve.

Vásárhelyi e hó 29-én ment el *Balázs* József kocsián *Tordára* és négy napi ott időzés után elszökött. A New-Yorkba e hó 4-én szállott meg, tehát nem tudni, hogy szeptember 2-ától 4-ig hol tartózkodott.

Kihallgatását délután 6 óra felé befejezték és akkor a rendőrség hátsó kapuján át kísérték az ügyészségre.

Letartóztatják *Rád* János kocsiát is, ámbár ellene Tauszik nem tett jelentést és nem is kívánta megbüntetését. De *Vásárhelyi* és a kocsi vallomása közt nagy ellentmondások vannak és különösen a fentebb említett gerendi látogatást illetőleg, a melyet a kocsi nemcsak munkatársunk, de a rendőrség előtt is elhallgatott, míg *Vásárhelyi* azt is bevallotta.

A községség hangulata.

Vásárhelyi megérkeztek szászakra menő tömeg gyűlt össze a rendőrség kapuja előtt, mert néhány pillanat alatt híre ment, hogy az ügyes szélhámós megérkezett. Egész délután várta a községség, hogy az átszállításnál megláthassa a nagyreményű ifjút, de — mint jeleztük — épp erre való tekintettel a hátsó kapun történt az elszállítás.

UJDONSÁGOK.

As E. M. K. E. választmányi ülése.

Három millió vagyon.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, szept. 13.

Az erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület tegnap délután 5 órakor tartotta választmányi ülését. Egy hávi munkájáról számolt be és arról az örvedes körülményről, hogy ezt a kulturális egyesületet a nem nagyon megérdemelt szeretettel támogatják és nagy pénzbeli adományokkal látják el. Legnagyobb érdekessége volt azonban a gyűlésnek *Balogh* Károly felszólalása, ki a kolozsvári tanulók segélyezéséről ejtett néhány szót, de a melyre a növekedő alapítke dacára még sohasem gondolt az Emke.

Részletes tudósítást a következők:

A gyűlésen *Fekete* Gábor kir. táblai elnök elnökölt, előadtak *Sándor* József titkár és *Merza* Lajos pénztáros, jegyzett *Balogh* Károly. Jelen voltak: *Márki* Sándor, *Csernátóny* Gyula, *Szekula* Ákos, *Hory* Béla, báró *Feilitzsch* Arthur, *Polec* Reszó, *Weisz* József, *Vuchetich* Sándor és *Kuszkó* István. Elnök megnyitja az ülést és kegyeletes szavakkal emlékezett meg halottairól. Elparentálta *József* főherceget, *Biró* Béla apátkanonokot, mint a direktoriumnak volt agilis tagjait és gróf *Eszterházy* Sandort, mint az orsz. magyar szövetség elnökét. Végül öv. gróf *Kun* Gézaúrnak küldött köszönőiratot olvasta fel.

Sándor József olvasta fel azután jelentését az Emke egy havi működéséről.

(Ajánldékok és segélyezések.)

Az Emke egy hónap leforgása alatt segélyt adott: a tordai iparos könyvtárnak 300 koronát; *Katona* Márton tanítónak dalos kör vezetésért 50 koronát; a kissebesi Emke iskolának 1700 kor. *Tóth* József Szind község kitűnő szorgalmu tanítójának, a kinek különös érdemei vannak a község magyarosítása körül 300 koronát; az abafai ev. ref. iskolának padbeszerzésre 200 kor. a székludvarhelyi főreál iskolának 400 koronát.

Az Emke mint minden évben művészeti ösztöndíjakat tűz ki, amelylyel tehetséges magyar művészeket segélyez pályájokon.

Az idén *Sikó* Lőrincz és *Horváth* Géza szobrászatot és *Szász* István festőművész segélyezte fejenként 600—600 koronás ösztöndíjjal. Ellenben elvből elutasították *Kiss* János egerpataki szob-

rászt, aki külföldre meneteire kért segélyt az Emkétől amelynek ugyanis elve, hogy külföldre utazó magyar művészt nem segélyez.

A kolozsvári női ipariskolának 500 korona, a máv. Összhang dalegyetnek pedig 50 korona segélyt szavaztak meg. Összesen 9822 kor. segélyt osztottak ki.

Az Emke vagyona.

Hárommillió 306 ezer korona 31 fillér jelenleg az Emke vagyona.

Merza Lajos pénztáros mikor ezt a gyűlésnek bejelentette hozzáfűzte, hogy már régen várták mikor fogják elérni a 3 millió tőkét, amelyet most szerencsésen el is értek. A múlt évhez képest a többet 1799 korona. Tagdíjban befolyt a múlt havi üléstől 9822 kor. 12 fillér. Alapító tagok belépésében sem volt hiány. Az Emke alapító tagjai közé beléptek *Holló* Mihály máv. felügyelő 200 kor. *Szentes* város 200 kor. és *Kerezag* város 200 korona alapító tagsági díjjal. A „Budapesti Hírlap“ szerkesztősége 160 koronát gyűjtött az Emkének.

(Az Emkének nincs pénze.)

Mikor az iskolák és a szegénysorsu tanulók segélyezéséről volt szó *Balogh* Károly ev. ref. tanár emelkedett szólásra és fölkhíva a választmányt, hogy ne legyen olyan mostoha a kolozsvári iskolákkal szemben és ha már segélyről, szűkségről van szó, egy a kolozsvári iskolák tanulói az első között legyenek azok, a kik arra reá vannak szorulva. Az Emke segélyez falusi és más iskolákat, csak kivételesen annak a városnak gyerekeit hanyagolja el, a hol ő maga él. Kolozsváron az Emkétől nem tudnak semmit. Pedig Erdély minden része küld ide szükséges és tehetséges jó tanulókat, a kik kinlődnak, küzdenek, nyomorkodnak, kik valamire tudnak vergődni. Kéri tehát az Emkét, terjessze ki szeretetét a kolozsvári szegény tanulószágra is és segélyezze őket. Az indítványt teljes helyesléssel fogadták, de mivel még eddig nem kért senki, hát tárgyalás alá nem vehetik.

A gyűlés végén *Sándor* József úgy nyilatkozott, hogy *Balogh* Károly indítványa nem ér egy hajótűt, mert kivétel: az Emkének nincs annyi pénze, hogy mindenkit segélyezzen. Három millió korona nem pénz! És ez a tisztességes összeg növekedik napról-napra, óráról órára, egy hónap alatt csaknem 10 ezer koronával s abból nem juthat kolozsvári szegény tanulóknak egy fillér sem. Ez azt hiszik kevés ember előtt lesz érthető, mert az Emkének nem lehet célja pénz kuporgatás, hanem a kultura terjesztése nemcsak Algyógyon, hanem egész Erdélyben s így Kolozsváron is.

Néhaj *Biró* Béla helyébe a direktoriumba *Hory* Bőlt választották meg egyhangulag, aki eddig mint választmányi tag fejtett ki tevékeny működést az Emke érdekében.

(A könyvek.)

Az Emke 50 példányt vásárolt *Páris* Frigyes: „Szervezett magyar társadalom“ című munkájából és azt megküldötte az igazgató választmány tagjainak megvitatásra. A munka a társadalom megváltoztatásával felleghős teoriakkal foglalkozik.

Az egész jelenlegi társadalmi rend fölforgatását tervezzi a könyv írója és ezt a nagy munkát megható naivitással az Emkére óhajta bízni. Az igazgatószági tagok közül azonban csak *Weisz* József olvasta el, aki érdekesnek, de kivihetetlennek tartja az egész tervezetet. A gyűlés kimondotta, hogy nem áldozhat a könyv vásárlására.

(Az algyógyi iskola.)

Az algyógyi székegy iskolába 51-en pályáztak és pedig 19-en teljesn ingyenes helyre. A folyamodók közül tizenkilencet teljesen ingyen, nyolcat a II-ik kedvezményes helyre és tízet a III-ik kedvezményes helyre vettek fel.

Több apróbb ügy elintézése után a gyűlés esti fél 6-kor véget ért.

Nagyidai csendélet.

Rablásból lopás.

Eszküdtzéki főtárgyalás.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, szept. 12.

A kolozsvári kir. törvényszék esküdt-bírószága tegnap délelőtt tartott e ciklusban utoljára főtárgyalást és ezzel az esküdtzéki termek néhány hónapra ismét bezárultak.

A tárgyalás alá kerülő ügy *Dragos* Mojsza Juon bűnét képezte, ki július 17-én Nagyida község határában levő isztiná-ból két kis bárányt ellopott s *Tatár* Juon pástort késsel és revolverrel életveszélyesen megsebesítette.

A főtárgyaláson báró *Rudnyánszky* Béla elnökölt, kiváló tapintattal és tudással vezetve a főtárgyalást. A bíróság részéről *Bokor* Károly és *Szabó* Jenő törvényszéki bírók, a vád részéről dr. *Csip* és *Károly* kir. ügyészek voltak jelen. Jegyző dr. *Gyarmathy* Béla aljegyző volt. A védelmet dr. *Biró* Balázs ügyvéd látta el.

Az esküdtzék a következőleg alakult meg, rendes esküdték: dr. *Bo* Péter, *Kövendy* Károly, *Varga* László, *Kádár* János, *Krimszky* Géza, *Beregszászy* László, *Ászlán* Péter, *Rohonezy* Géza, *Matutsek* József, dr. *Menyhárd* Gáspár,

Lászlóczky Sámuel, *Páll* Sándor, pótesküdt: *Göllner* János.

Dragos Mojsza kihallgatásakor tagadta a vádbeli események elkövetését. *Tatár* Juon pástort azonban szemébe mondta, hogy mikor észrevette őt, revolvert, kést rántott elő és feléje kiáltott: — Ha a gyereketed fel akarod nevelni, akkor ne közeledj hozzám — és azzal látva, hogy ő nem mozdul helyéről — két bárányt felkapott s azokkal az isztina közelében levő társához ment, kivel nyomban megnyuzták a bárányokat s a húst elvitték, csak a két bárány bórét hagyták ott. Az őreg itt egy kisértélt a vizsgálóbíró előtt tett vallomásától, a mennyiben azt mondta a főtárgyaláson, hogy vádlottat előbb jól tartotta puliszkával és tejjel, de vádlottnak ez nem volt elég és ekkor minthogy egyéb harapni való nem volt az isztinában, két bárányt rabolt el erőszakkal. A vizsgálóbíró előtt azonban azt mondta, hogy *Dragos* Mojsza észrevétel nélkül lopódzott az isztinához s mikor ő felébredt már a bárányok nála voltak.

Dacára *Dragos* Mojsza konok tagadásának, a lopás ténye mégis bebizonyosodott vele szemben és az esküdték hosszas latolgatás után elemeire bontották a vádat s a rablás büntetése alól felmentették ugyan, de a lopásban bűnösnek mondták ki a vádlottat, kire a bíróság az esküdtzék verdiktje alapján 8 havi börtönt mért ki.

Az ítélet ellen a vádlott és védője dr. *Biró* Balázs semmisségi panaszt jelentett be.

Kettős gyilkosság Szászfenesen.

Ápa és fia halála.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, szept. 12.

A román parasztek lelkeinek ősi feketé foltna a cinemintye. A bosszu, a »tartsd eszedbe« minden héten áldozatul szed egy-két parasztembert.

Pár nappal ezelőtt agyonverték Szászfenes község főutcáján egy éltés parasztagzadt és daliás legény fiát.

A gyilkosság oka, mint a falusi hasonló esetek legtöbbször: alig számbavehető csekélység. Egy kis összekoccanás a pálinka mellett, esetleg egy két tetlegesség, amit aztán követ az orozva szurt gyilkos, vagy a hatalmas tölgyfa husáng.

Aki egy oláh parasztot valamikor szóval vagy tettel megbántott, mindig készen lehet évtizedek múlva is, a sértesnek véres következményeire. A bosszu érzete az oláh parasztnban nem alszik el soha.

A szászfenesi kettős gyilkosság története ahol apa és fia lelte egymás mellett halálát a következők:

Gál Vaszi 60 éves szászfenesi parasztember három legény fiával a nyár folyamán a reketői havasi erdőrezsben fát vágta. A havasról ezelőtt nyolc napjal jöttek haza, mielőtt azonban tüzhelyükhöz visszatértek volna, a falu koresmája előtt megállottak. A legidősebb fia Gál Péter bement a koresmába, hogy onnan pálinkát hozzon ki őreg apja és testvérei számára.

A koresmában többen mulattak, köztük *Morár* Juon 22 éves legény is, aki beszeszelt állapotban parancsolólag követelte Gál Pétertől, hogy igyék az ő pálinkájából. Gál visszautasította a feléje nyújtott pálinkát, amiért sörte érezte magát *Morár* és a két legény összeveszett. Veszekedés közben Gál egy pár ütletet is juttatott *Morárnak*, aki látva, hogy erős ellenféllel van dolga, szó nélkül eltávozott.

Gálék elfogyasztván a pálinkát, szintén hazafelé tartottak. Utközben a falu főutcáján egyszer csak előttük termett verben forgó szemekkel *Morár* Juon hatalmas fűtykóssal, két rokona kíséretében, kik szintén botokkal felfegyverkezve állottak háta mögött.

Morár vilámgyorsan felemelte a tölgyfa dorongot és Gál Vaszit, aki őt megbántotta a koresmában hatalmas csapással leütötte. A fején érte Gál a csapás, koponyája megrepedt és agyárzkódás következtében pár perc alatt meghalt.

Az őreg Gál Vaszi segítségére ugrott, de a feldühöd legény az őregre is rá-sújtott akinek koponyája a szőszoros értelmében behorpadt és eszméletlenül vesztette. A falu népe közbevetette magát és megakadályozta a további vérengzést, amely okvetlen bekövetkezett volna, mert a másik két Gál fia látva apjuk és testvérok elhullását késeikkel támadtak a gyilkosra akit a csendőrök még a gyilkosság színhelyén elfogtak. A fiatalabbik Gál még a helyszínen meghalt az őreg pedig még nyolc napig élt.

A kolozsvári törvényszéktől Kocsi Andor vizsgálóbíró ment Szászfenesre kihallgatni Gál Vaszit, de nem lehetett mert az ütés következtében beszélni képességét valamint látását és hallását elvesztette. Nyolc napi szenvedés után váltotta meg a halál. A gyilkost és két társát a csendőrség a kolozsvári ügyosztály fogházába szállította. Az elvetemült gyilkosok teljes beismerésben vannak.

— (Az unitárius theologia megnyitó ünnepéje.) A kolozsvári unitárius papnevelde intézet ma délelőtt 11 órakor nyitja meg ünnepélyesen a tanévét. A tanév megnyitó ünnepélyen *Barrows* Sámuel az amerikai egyesült államok

börtönügyi kongresszusra kiküldött tudósa is részt és beszédet fog tartani.

— **(Szerencsétlenség a tűzoltó laktanyán.)** Tegnap délelőtt egy súlyos természetű baleset zavarta meg a városi tűzoltó csapatnak a laktanya udvarán folytatott gyakorlatait. Az egyik tűzoltó Balázs Mihály ugyanis a torony első emeleti részéről lezuhant a földre és hátgerincét és a kulcsosontját eltörte. Most a Karolina-korház sebészeti osztályán a halállal vívódik.

— **(Lelkészválasztás Kövenden.)** A kövendi unitárius egyház szeptember 10-én tartotta lelkészválasztását Csegey László tordaaranyoskőri esperes elnökle alatt, igen emelkedett, lelkes hangulat közepette. Két pályázó volt ugyanis Pálfi Ferenc lókodi és Ádamosi Gábor szentmihályfalvi lelkesek. Pálfi Ferenc 3 szavazata ellenében ugyiszólva egyhangulag lett megválasztva a szentmihályfalviak derék és agilis lelképásztora Ádamosi Gábor, ki kövendi születése, de már ennél fogva, de máskülönben is közszereplés és köztiszteletben áll. A kövendi unitárius papi állás terhes po íció, amely próbára teszi a rátermettséget, az erős akaratot és kitartó munkásságot. A község összes lakossága unitárius lévén, község és egyház egyaránt a jóindulat, jóakaratu lelkes igaz, lelkes vezetésére van utalva. Így kettős feladat kövendi papnak lenni s így terhes kötelesség hárul vállaira annak, ki ezen papi szószerkeket elfogadja. Ádamosi G. bor teljesen és elemeiben ismervén e viszonyokat, igazán csak áldozatot hoz a községnek és egyházának, midőn a kövendiek szinte bizalma előtt ki nem tért. Az ő tudományos készsége, nemes ambíciója, fiatal, erős szervezete és munkakedve előre is biztosította annak, hogy a kövendi unitárius egyház az Ádamosi Gábor megválasztásával szerencsés választást tett, mely a máskülönben is módos, pénzész egyház fokozatos fejlődésében éri el kitűzött célját.

— **(Megakart halni.)** Moezi Ferencné kávé asszonyt tegnap délelőtt egy órákor marólugot és gyufaoladatot ivott lakásán. A mentők gyors orvosi segélye azonban megmentette az életut asszonyt a haláltól s most Nagy Szamos-utcai lakásán ápolják.

— **(Uj vasuti megállóhely.)** Az államvasutak kolozsvári ügykezelője a héjjasfalva—székelyudvarhelyi vonal 7. sz. óráhánál Kis-Galamfalva elnevezéssel szeptember hó 15-én új feltételes megállóhelyt létesített, melynél a közlekedő személyzálitot vonatok feltételesen a következő időpontokban állanak meg: a 7611 sz. vonat délelőtt 8 órákor, a 7612 sz. vonat éjfel 5 ó. 11 perckor, a 7613 sz. vonat délután 5 ó. 05 perckor, a 7614 sz. vonat délután 12 óra 25 perckor. A megállóhely díjazásai vonalazakasz beosztása a következő: Boldogasszonyfalva, Székelykeresztúr, Berthfalva, Nagyalambfalva és Bögöz első szomszédos forgalom, — Ujszékely és Bikfalva II-ik szomszédos forgalom, Héjjasfalva és Székelyudvarhely III-ik szomszédos forgalom. Menetjeggyel a megállóhely nem lesz ellátva, azt a vonatvezető szolgáltatja ki a kalauznál való jelentkezés alapján.

— **(A monostori-uti gyilkos elfogatása.)** A fiatal suhane Girdu György, aki tegnapelőtt este a Monostori uton zsebkecsével megölte Gávrís Nyikuláj gazdaembert, a tegnap reggel óta a kolozsvári törvényszék börtönében van. A gyilkos alacsony, bajszatlan suhane, aki szagattottan és ijedtt tekintettel felel Kócsi Andor vizsgálóbíró kérdéseire. Tettét bevallotta és igyekszik olyan színben tüntetni föl a dolgot, mint minden gyilkos, hogy a meggyilkolt maga futott bele a kinyitott késbe. Ez azonban valószínűtlennek látszik, mivel annyi már bebizonyosodott, hogy Gávrís Nyikuláj kötdőse keltette fel a gyilkosság gondolatát a suhaneban, aki első felhevülésében döfte kését ellenfelébe. Mint megírtuk ugyanis Gávrís a koresmában egy kis szóváltásból kifolyólag felfofozta és földhöz ütötte Girdu Györgyöt, aki szegyenkezeve haza ment. Otthon megvaesorsórt, de az őt ért ségnyen nem hagyta nyugodni és bieskáját magához véve, kiment a koresma elé s egy jó félóra hosszat ott állingált. Nemsokára ki jött a koresmából Gávrís is és meglátva a fiut oda szölt neki:

— Nem kaptál eleget kell még?

— Nem! Adj még ha mersz!

A teljes férfierőben levő ember ekkor ismét többször pofonvágta Girdut, a ki ekkor készenlétben tartott bieskáját beledöfte ellenfele szívébe. Gávrís összeesett és meghalt, a tettes pedig elment a Rákóczy-hegy felé. Menekülése közben irányt változtatott és Szászfenesre ment ott férjné levő testvérehez. Nővérenek elpanaszolta milyen bűnébe esett, majd megvaesorsórt és lefeküdt aludni. Reggel korán felkelt s bejött Kolozsvárra — állítása szerint hogy önként jelentkezzék, de Monostoron a rendőrszem felismerte és elfogta. A rendőrség a gyilkost egyenesen átkísérte a vizsgálóbíró-sághoz, a hol Kócsi Andor vizsgálóbíró vette vallatás alá. A kihallgatott tanu vallomása megegyezik a tettes vallomásával. A gyilkost a vizsgálóbíró-ság letartoztatta.

— **(A bűn fertőjében.)** Egy fiatal gyerekembar állott tegnap a kolozsvári törvényszék előtt, azzal volt vádolva, hogy lopott, meglopta a gazdáját, ki-

nél inaskodott. Tiszteességek szülők g. ermeke, apja kolozsvári vasuti mozdonyvezető, becsületes munkával keresi kenyerét, míg fia messze esett apjától s osavargó pártásai társasága örökre megbélyegző bűnére ösztökte, hogy most a földi igazságszolgáltatás rideg paragrafusok szerint működő ítélőszéke elé kerüljön. Az eset részletei a következők: Frank Józsefet az apja tisztességes neveltetésben akarta részesíteni, de a fiu rossz hajlamain megtört az apa becsületes szándéka, a fiu inkább az eltéveldetek társaságát kereste fel, mint az erény tisztá utain indult volna neki életének. Iskoláit csakhamar elhagyta, szülői mégis foglalkozást kerestek számára. Inasnak adták Dukesz Sándor cipőkereskedésébe, hol egy ideig jól viselte magát, de közben egy hasonkuru suhaneckből álló banda körébe került, annak mételevő levégője romlott erkölcsét végték megemészté s lesülyedt a bűn fertőjébe a társadalom salakjai közé s Dukesz Sándor üzletéből 5 pár női és 2 pár férfi cipőt lopott. A lopás csakhamar kiderült s a gyanu kezdetben mindjárt Frankrá irányult, később be is bizonyult bűnössége s tegnap társaival együtt a kir. törvényszék elé állították, hogy kimondja felettük ítéletét. Frank József lopás miatt, Máthé János, Egyed Gyula és Eötvös Biri orgazdaság miatt kerültek a törvényszék elé. Frank József védője dr. Biró Balázs ügyvéd volt. A kir. törvényszék dr. Biró Balázs indítványára Frankot felmentette a vád alól, de romlott erkölse miatt 2 évi javítóintézetbe való elhelyezésre ítélte. A bűnösség a másik két vád alá helyezt Máthé János és Egyed Gyulával szemben nem állapított meg s így őket felmentette a törvényszék. Eötvös Birinél azonban az orgazdaság megállapítható volt s ezért a törvényszék, melynek Bodor László elnöke leté alatt Reibold Arthur és dr. Lázár Ernő voltak a tagjai, Eötvös Birit 3 napi elzárásra és 20 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet minthogy dr. Dörgő Gábor alügyész a vád képviselője és a vádlottak megnyugodtak, jogerőre emelkedett.

x A kellemetlen láb és hónalj izzadási néhány nap alatt megszüntetia „Sudor” nevű lábizzadási elleni szer. Szárit! Szagtalan! 1 üveg ára: 1-2 fillér. Kapható a Wolff gyógyszerárban Kolozsvárt.

x Egy szerény igényű gyorsíró állandó alkalmazásra kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

x (Ügynök.) Egy szolid és megbízható ügynök — esetleg fix fizetésre is — azonnal alkalmazást nyerhet az „Ujság” kiadóhivatalában.

x Emeleti utcai lakás, három szoba konyha, előszoba és fűtőszobával, esinos modern lakás, október 1-től kezdve kiadó Deák Ferenc-utca 12. sz. alatt. — Ugyanott két szoba és konyha, szintén utcai szobával, kiadó. Értekezni lehet az „Ujság” kiadóhivatalában.

x Különböző használt de jó butorok eladók jutányos áron. Cim meg tudható a kiadóhivatalban.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, szerdán szeptember 13-án:

Ripp Van Winkle.

Operette 3 felvonásban.

Kezdeté fél 8 kor, vége 10 órákor.

Holnap, csütörtökön szeptember hó 14-én.

Hálókocsik ellenőre.

SZÍNHÁZ.

Nyári szinkör:

H e t i m ű s o r:

Szerda: Ripp van Winkle. Réthy L. bucsufel-lépése.

Csütörtök: Hálókocsik ellenőre.

Péntek: Peleskei notárius (Esti előadás, fél helyárrakkal.)

Szombat: Czifra nyomorúság.

Vasárnap: d. u. János vitéz. (Félhelyárrakkal.)

„ este A bor.

* Réthy Laura bucsu föllépése. A színház vendégművésznője ma bucsuzik a kolozsvári közönségtől. Ez alkalommal Plangette nagy operettjének Ripp van Winkle-nek Lisbeth szerepét éneklí, mely a művésznőnek egyik leghíresebb szerepe.

* Hálókocsik ellenőre. A legjobb kedvű francia bohózat írónak, Bisson mesternek ezt a nagyszerű vigjátékát eleveníti föl csütörtökön a színház. A Hálókocsik ellenőre pár évvel ezelőtt itt igen nagy sikert ért el, a miről az előadások hosszú sorozata tanuskodik. Most egészen új szereplőkkel megy a darabb. László, Mészáros, Szentgyörgyi, Deszéri, Hetényi, Horváth P., Jeskó A. és Laczkó A. játszik benne a főszerepeket.

* A bor. Vasárnap este Gárdonyinak két év óta nem adatott klasszikus paraszt vigjátéka a bor kerül színre.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre..... 24 kor.
Félévre..... 12 kor.
Negyedévre..... 6 kor.
Egy órára..... 2 kor.

Táviratok

Szenzációs fordulat a válság ügyében.

A király elfogadta Fejérváry lemondását.

Kossuth és Andrássy a királynál.

Budapest, szept. 12.

As egész főváros közönsége, minden politikai párt kíváncsi érdeklődéssel várta Bécsből érkező híreket Fejérváry báró kihallgatásáról.

Általánosan tudva volt ugyanis, hogy a király a kormány-nak az általános választói jogra vonatkozó előterjesztését en bloc elfogadni nem akarja, hanem fenntartotta a döntést mára.

A királyi válasz arra indította Fejérváry bárót, hogy a kormány lemondását bejelenti.

Este 11 órákor érkezett meg az első pozitív híradás a fővárosba Bécsből, melyben telefonon tudatták, hogy Fejérváry tényleg bejelentette a mai királyi kihallgatáson, a kormány lemondását.

Ő felsége azonnal elfogadta a kormány lemondását s a darabantoknak a felmentvényt megadta.

A „Mg” értesülése szerint Kossuth Ferenc és Andrássy gróf kihallgatásra kaptak meghívást a királytól.

Kossuth Ferencet — a forrás szerint — szombaton, Andrássy Gyula grófot pedig vasárnap fogja magán kihallgatáson fogadni a király.

A kormány vád alá helyezése.

Budapest, szept. 12.

A kormány vád alá helyezése tárgyában kiküldött albizottság ma délután ülést tartott, melyen Polónyi Géza előterjesztette a vád alá helyezést tárgyában készített javaslatát. Az albizottság Polónyi indítványát egyhangulag elfogadta s holnap a vezérőlbizottság plénuma elé terjeszti.

A Zeysig—Zigány botrány.

Budapest, szept. 12.

A Zeysig—Zigány botrány élénken foglalkoztatja a közvéleményt. Bánffy Dezső báró ma a M. H. munkatársa előtt nyilatkozott „Az Ujság” azon képtelen vádjáról, melylyel őt Zigány Árpád büntetésének mondja.

Azért, mert Zigány személyes ismerőse — mondta Bánffy — vagy azért, mert egy ideig tagja volt Zigány az Ujpartnak, nem lehet ok ilyen súlyos vádra, a melyet különben a leghatározottabban visszautasít.

Budapest, szept. 12.

Zigány Árpád a főkapitányság egyik másodemeleti cellájában van elhelyezve.

A rendőrség a legszélesebb körű nyomozást folytatja Zigány bűntársainak felderítésére.

Zigány vallomása alapján Bérczi rendőrtanácsos ma délelben kihallgatta Fekete József ismert nevű író, a „Magyar Szalon” volt szerkesztőjét.

Bérczi rendőrtanácsos elibetarta Fekete Józsefnek Zigány vallomását, melyben őt bűntársaként jelölte meg.

Fekete József azonban vakmerő hazugságnak jelentette ki Zigány vallomását s a személyével kapcsolatba hozott mindenféle híreszteléseket, melyek arról szólnak, mintha neki tudomása is lett volna a röpirat tartalmáról, annak megjelenése előtt, visszautasította.

A nemzeti ellenállás.

Máramarosziget, szept. 12.

Máramarosvármegye törvényhatósági bizottsága mai rendes közgyűlésén nagy lelkesedéssel kimondta a kormányynyal szemben a passzív rezisztenciát.

A kormány bukása.

Bécs, szept. 12.

Félhivatalosan jelentik, hogy ő felsége elfogadta a kormány

lemondását és a napokban több magyar politikus megy kihallgatásra ő felségéhez.

A Zeysig-féle röpiratot Bánffy írta??

Budapest, szept. 12.

Megdöbönt és szenzációs részleteket jelentenek a Zeysig-féle röpirat ügyében folytatott nyomozásról a fővárosból. A hírek szerint a röpirat ügyébe immár belekeverték Bánffy Dezső báró nevét is.

Ugy pattant volna ki a dolog, hogy Rudnay Bélának hírül vitték, hogy Lakatos a „Pesti Hírlap” munkatársa kijelentette volna, hogy tudja ki a röpirat szerzője. Rudnay magához hívatta Lakatos és valólatni kezdette és ott pattant ki az izgalmas szenzáció, amely Bánffy Dezső bárót akarja kompromitálni.

A rendőrség ugyanis a Zeysig-féle röpirat-botrány óta élénk figyelem alá vette Dénes József vasuti tisztviselőt is, a ki legutóbb Berlinben volt és hazaérkezte után az Ujpart helyiségeibe hajtatott, sőt látogatást tett Bánffy báró Bimbó-utcai lakásán is.

Már letartóztatása alkalmával megtagadta a vallomást, de kijentette, hogy privát ügyben járt Bánffynál.

A matozás alkalmával Zigány Árpádnál iratai között találtak volna Bánffytól egy levelet, amelyben választól Zigánynak egy levélre és csupán az áll benne hogy nem szükséges magyar nyelven megjelentetni, elég, ha csak kivonatokat csinálnak belőle.

Lakatos különben a Millenium kávéházban tette azt a nyilatkozatot, hogy ismeri a röpirat szerzőjét.

Mikor Rudnay vallatta, kijelentette, hogy mint a „Pesti Hírlap” munkatársának kára származna a vallomásból. Rudnay megnyugtatta, hogy nem lesz semmi baja. Erre azután elmondotta volna Lakatos, hogy a Seeman kávéházban találkoztól Zigánynyal aki megkérdezte, hogy ő aki írta a röpiratot? Lakatos azt felelte, hogy nem, mire Zigány dicsekedően azt mondotta, hogy ő írta. Elbeszélte állítólag Zigány, hogy levelet írt Bánffynak, amelyben ajánlotta a röpirat megírását, mert így a király keresni fogja a kibontakozást, amely csupán a 67-es Bánffyval történhetik meg.

Bánffy az ötletet — állítólag — jónak találta és Zigány az ügy megbeszélésére az „Uj párt”-ban felkereste Bánffyt, de ott volt Dénes József is. Zigány kijelentette, hogy négysemzőköt óhajtaná beszélni, de Bánffy megnyugtatta volna, hogy Dénes bizalmas embere.

Bánffy ezután egy Pompejus mesével adta beleegyezését a tervhez, amelynek csattanója az, „hogy nem beszélni kell, hanem megtenni.”

A rendőrség megidézte Bánffy Dezsőt, de az nem jelent meg az idézésre.

A kihallgatások még éjjeli két órákor is folytak és valószínűleg reggelig eltartanak.

Politikai körökben nem adnak hitelt Zigány meséinek, mert az a vélemény, hogy így akar bosszút állani Bánffyn, a ki piszkos üzemei miatt elcsapta az Ujpart szolgálatából.

Menetelés a halálba.

Budapest, szept. 12.

A budapesti 1. honvéd gyalogezred néhány nap óta Fejérmegyében gyakorlatozott a jászberényi 2. ezreddel együtt. Tegnap délután Báracsa és Martonvásár között az 1. gyalogezredből a nagy hőség következtében egy önkéntes tizedes napszúrásban meghalt. 150 honvéd súlyosan megbetegedett. Azért csak tovább gyalogoltak, a 2. ezredből három ember ki-dőlt és mind a három meghalt. Részletek még nem érkeztek.

A kolera.

Budapest, szept. 19.

Danzigból jelentik: A hadügy-miniszter a kolera veszedelme miatt megszüntette a sorozást. A betegek száma a tegnap óta három százalékkal szaporodott.

Az osztrák képviselőház ülése.

Bécs, szept. 12.

A Neue Freie Presse értesülése szerint az osztrák képviselőház 26-án rövid ülésszakra ül össze.

A japán nép bosszuja.

Budapest, szept. 12.

Tokióból jelentik: Ma Kacsura báró miniszterelnök egész családját meggyilkolták.

Schratt Katalin haldoklik,

Budapest, szept. 12.

Ischlből jelentik: Schratt Katalin tüdőgyulladásban megbetegedett. A művésznő állapota válságos.

Nagy vasuti katasztrófa New-Yorkban.

Budapest, szept. 12.

Egy new-yorki távirat jelentése szerint az ottani magas vasuton tegnap nagy szerencsétlenség történt. Egy vonat, a mely zsufolva volt munkásnéppel, nagy sebességgel rohant a házak mellett, három emelet magasságban a harmadik avenue felé. Egyszerre téves váltóállítás következtében kisiklott.

Az elől lévő motoros kocsi sulyánál fogva megmaradt a pályán, de a második kocsi, mely telve volt utasokkal, lezuhant a mélységbe. A harmadik kocsi csak úgy menekült meg a lezuhanástól, hogy beleütődött egy ház erkélyébe, azután megfordult és két ház közé ékelődött.

A szerencsétlenség színhelyén borzasztó jelenetek folytak le.

A második kocsi meggyuladt s a benne levő utasokat szörnyű félelem fogta el.

Tizenöt utas meghalt, 50 veszedelmesen megsérült.

A zavargás Bakuban.

Budapest, szept. 12.

Bakuból jelentik, hogy csak most lehetett megállapítani a forrongás okát, mely egy örmény és három orosz küzdelméből keletkezett. A küzdelem az örmény győzelmével végződött, mert mindhárom oroszt leszúrta. Az orosz lakosság látva a szerencsétlenül végződött küzdelmet az örményt üldözöbe vette, a házat, melybe menekült fegyújtotta és az egész örmény nép hozzáfogott rombolásához.

Gabonatözsde.

Köttetett:

Októberi buza	16.—	(100 kgr.-ként)
Ápr. buza 1906.	16.52	„
Októberi rozs	13.98	„
Októberi zab	13.48	„

KIADÓHIVATAL ÜZENETE.

D. J. Désfalva. Csakugyan már nemcsak bosszantó, de tühéttelen is. A hiba csak a postai kézbesítésnél lehet, mert minden nap pontosan expedíáljuk a lapot. Kérjük a postán reklamálni valahányszor elmarad. Ezt a posta díj nélkül tartozik eszközölni. Egyébiránt mi is lépéseket fogunk tenni ez iránt a postaigazgatóságnál, annál is inkább, mert mivel előbbi levelében is írta, a fővárosi lapokat is rendentlenül kézbesítik az ottani postahivatalnál, nemcsak a miénket. A reklamált példányt ma szintén elküldtük.

Felételi szerkesztő

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉR.

Gombos Ferencz

papir, író, rajz és festőszér kereskedése könyvnyomdaja,

Kolozsvárt, Deák F.-u. és Minorita u. sarak. Ajánlja az iskolai idényre dusan felszerelt

papir-, író és rajzszér kereskedését valamint

iskolai füzeteit s minden ezen üzlet körébe vágó árucikkeit a legszolidabb áron.

Midőn még üzletemre a tanuló Ifjúság becses figyelmét is bátor vagyok felhívni s kérve szíves pártfogásukat maradtam teljes tisztelettel

GOMBOS FERENCZ

papir író és rajzszér kereskedése.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közzhírre teszi alóli igazgatóság, hogy a **Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank** Zálogosztályánál elzálogosított s 1905. évi augusztus hó végéig lejárt és még ki nem váltott tárgyak az I. II. osztályból nyílt árverésen el fognak adni és pedig

az I. osztályu tárgyak u. m. rubaneműek, háziesszközök, árak stb. árverése lesz folyó évi október hó 10-én.

A II. osztályu tárgyak ugyint; arany-, ezüstneműek - ékszerek stb. árverése lesz folyó évi október hó 17-én.

Az árverések az intézet helyiségében, mindig délután 3 órakor kezdődnek.

A zálogtárgy tulajdonosa fel van jogosítva az eladásra kitett tárgyat az árverés kezdete előtt még kiváltani, a már eladott tárgyakból a bejött többlet őt illeti.

A vevő tartozik a vételár rögtön lefizetni és a tárgyat elvitetni.

Kolozsvárt, 1905. szeptember 10-én.

Takarékpénztár és Hitelbank
igazgatósága.

Sz.: 212-1905.
vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a hidalmasi kir. járásbírósnak 1904. évi V. 234/3. számú végzése következtében Dr. Tábor Sándor bántihunyadi ügyvéd által képviselt Fehér Márton javára dr. Kressák Lajos ellen 44. kor. s. jár. erejéig 1905. évi március hó 22-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 740 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: házi butorok, lovak, kocsiállók ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a hidalmasi kir. járásbírósnak 1904. évi V. 234/3. sz. végzése folytán 44 kor. tőkekövetelés és ennek 1904. évi szeptember hó 10. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 76 kor. 96 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig, alperes dr. Kressák Lajos orvos lakásán leendő megtartására 1905. évi szeptember hó 15-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. LX. t. c. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igénylőnek szükség esetén becsárón alul is elfognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Hidalmas, 1905. évi szeptember hó 1. napján.

Dán Bálint,
kir. bír. végrehajtó.

Kiss György

(ezelőtt Adí László)

fűszer, bor, csemege és ásványvíz kereskedés Kolozsvár,
Deák Ferencz utca 17. szám.

Telefon 470. Telefon 470.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe ajánlani, hogy ezen üzletet átvéve, azt teljesen újonnan berendezve

friss áruval látom el.

Ajánlok kitűnő peccsénye és asztali borokat. Valódi angol és kuba rumokat. Valódi kínai és orosz teákat. Teasüteményeket. Mindenféle csokoládét, csukorkákat és csukorkaféléket.

Nagy gondot fordítok t. vevőim pontos és előnyös kiszolgálására.

10 koronán felül 2% engedmény! 4449 2-32

Spaller Károly

kályha készítő Kolozsvár, György-falvi u. 34. sz.

Ajánlom a n. é. közönség szíves figyelmébe eszerép kályha kész raktárat. — Elvállalok úgy helyben, mint vidéken új berendezéseket és javításokat is. Elvállalok évi bérletet fűtő és főző kályhák tisztán tartására és kezelésére. — Költségszámítással díjmentesen szolgálok. — Vidéki megbízásokat azonnal teljesítek.

Tisztelettel **SPALLER KÁROLY,**
kályha készítő.

4247 5-40

Klika Alfréd

fűszer, csemege és borkereskedése

Kolozsvár, monostori ut 62. szám.

Ezelőtt: PARCSETH GÉZA.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves figyelmébe ajánlani, hogy ezen üzletet átvéve, azt teljesen újonnan berendezve, friss áruval ellátva fogom tovább vezetni.

4411 5-10

ELADO

Pata-utca 27. sz. a.

egy adómentes

házas telek!

Üzlethelyiséggel,
sütődével, tekepályával stb
igen kedvező fizetési feltételekkel.

Értekezhetni lehet:

Dr. Papp József ügyvédnél

Deák Ferencz-utca 42. sz. alatt.

Mértéknek elég egy ruha beküldése.

Ferencz András

férfi ruhásüzlet. Kolozsvár, Kossuth

Lajos-utca 32.

Hazai és a legújabb külföldi szövetek nagy

választékban kaphatók.

Uri- és gyermekruhákat mérték után, a

legújabb divat szerint, elismert ízléssel,

jutányos árban készítek.

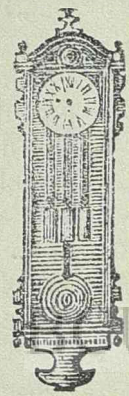
4396 5-10

Elsőrendű anyag és munka.

Maculatur

papír

egész ivben, csomagolásra igen alkalmas
kilonként 20 fillér, métermázsa vételnél
15 korona. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

KERESZTES M.

órákésztő és javító

műhelye

Kolozsvár Mátyás Király-tér 2.

Ajánlja precíz órákésztő és javító

műhelyét, mindennemű órákat megren-

delésre készítek és pontosan javítok.

Ingá-órak háztól és házhoz szállítat-

nak.

Mindennemű „Precisions” órákat

a legpontosabban szabályozva tartok

raktáron.

Arany, és ezüstneműek raktáron!

Szemüvegek, arany tetők, színházi láncok
nagy raktára és javító műhelye.

Torony-órak építése és javítása szakszerűen a leg

4417 8-32 olcsóbban.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS
(KOSSUTH) PÁRT ERDÉLYRESZI
NAPILAPJA.

Megjelenik minden nap reggel 6 órakor egy nagy iven.

Judósításával megelőzi a fővárosi lapokat.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyed évre ..... 6.—

Fél évre ..... 12.—

Egész évre ..... 24.—

Mutatványszámkat 8 napig ingyen küldünk

UJSÁG

KIADÓHIVATALA KOLOZSVÁRT
Deák Ferencz-utca 12.

Naftalin, rovarpor, kék gállez,

Frische-féle fény-lack és par-

kett-máz.

Naponta friss Kefir!!

Kapható:

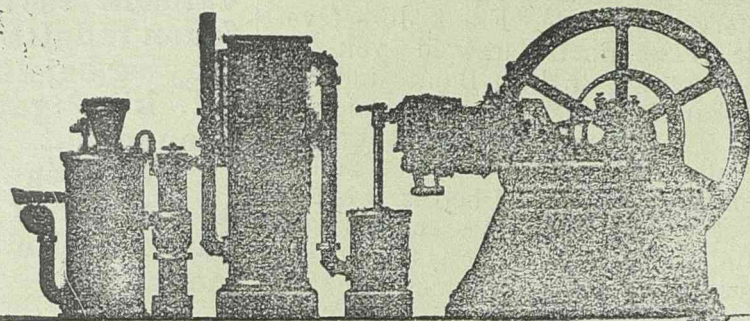
Burger Frigyes

gyógyszárú és illatszert üzletében
Kolozsvárt.

4304 61-*

Sikerült

4339 41-
rinttért Orsz. Postókt. Arulház Budapest, Rotenbiller-u.
4/B. Félémelet. Minták a nagy forgalom miatt nem küldetnek.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasúttóde: Bócs.

Benzin és petroleum-motorok és locomoblok, szivó-gáz-motortelepek
2-3 fill. dízműköltéssel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú
gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

4223 90-208

Az ipar csodája!

Csak 7 koro-
naért készítek
mérték után egy
remek szabásu,
divatos férfi nadágot, egy csödlőmögéből származó nagyon
finom és tartós fekete, sötétkék, szürke vagy barna posz-
tóból. Mértéknek elegendő a nadrag belső hossza és a has-
bőség. — **Lichtmann Sándor**, szabómester, Budapest,
Rotenbiller-u. 4/B. Félémelet. — Vidéki rendelések
pontosan eszközöltenek utánvétellel. 2 nadrag rendelésnél
bérmentve. Minták a nagy költség miatt nem küldetnek.
4348 90-*

Villamos és gőzerőre berendezett
gyár távolról sem képes oly olcsón
finom és jó hangszert szállítani, min

Reményi Mihály

a magyar királyi zene-akadémia
házi hangszert készítője, azért ne vá-
sároljon semmiféle hangszert, le-
ven az hegedő, gordonka, elm-
t. l. om, harmonium, harmonika,
fa- vagy rozsfűvő hangsz. hur stb
stb., míg **REMÉNYI** legújabb ábrák-
kal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen
és bérmentve küldetk Budapestről **Király-utca 58. sz.**
Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb áron. Külön
költségvetés díjtalanul. — Kivétel a világ minden részébe
nagy és kicsinyben. Zongorák és czimbalmok javítása és
javítása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és
olcsón. 4291 1-1-

Végeladás!

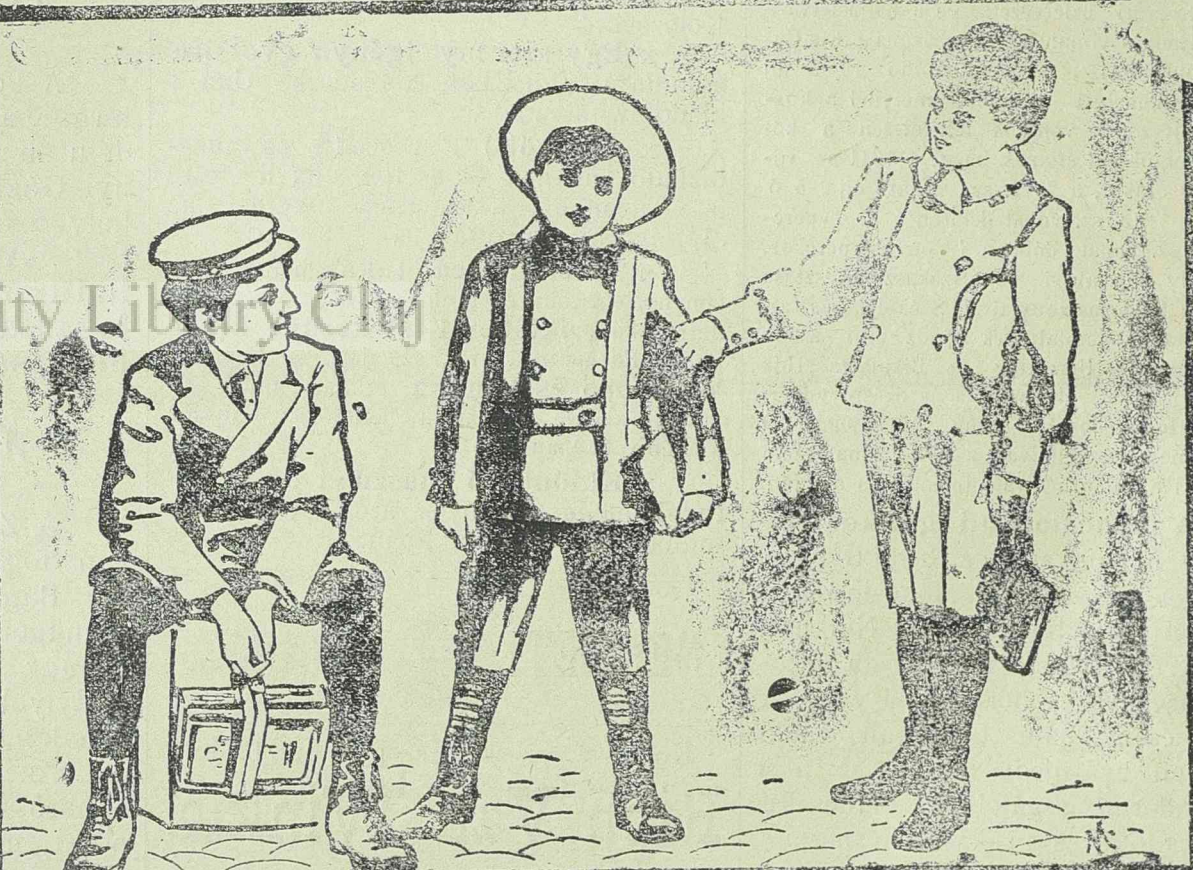
Van szerencsém a n. é. közönség tudom-
ására hozni, hogy a hatóságilag
engedélyezett

Végeladás

már csak egy pár napig fog tartani, en-
nélfogva kérem szükségleteiket mentől
előbb beszerezni sziveskedjenek.
Az összes előnyomda olcsó áron el-
adó v gy bérbe kiadó, valamint az
összes üzleti berendezés minden elfo-
gadható áron eladó. Ugyintén egy 3 as
számú valódi Wertheim és Wiese vas
kassza eladó.

4 66 29-50 **CSIKI MIHÁLY.**

Végeladás!

ISKOLAÖLTÖNYÖK

FIUK, GYERMEKEK ÉS LEÁNYKÁK részére

a legizléseesebb kivitelben és legolcsóbb árban

NEUMANN M.

CS. ÉS KIR. UD. SZÁLLITÓNÁL

Kolozsvár, Mátyás-király-tér 14. szám.

Kedvező alkalom butor vásárlásra!

Az üzlethelyiség lebontása miatt raktárunkat

Unió-utca 2. szám alatti emeletre helyezük át.

Hogy a költözködést megkönnyítsük, rendkívül jutányos árban adjuk el.

butorainkat

Nagy választék ebédlő-, háló- és salon butorok-
ból, függöny és szőnyegek közül.

A nagyérdemű közönség szíves pártogását

kérlek

4421 6-10

Mestitz Mihály és fiai.